

Title: Testing a Method for Evaluating Key Translation Terms Using Bisu

Researcher: Kari Ann Gustafson

Degree: Master of Arts in Linguistics

Payap University, Chiang Mai, Thailand

Advisor: Thomas M. Tehan

Date of Approval: 04 March 2010

Number of Pages: 88

Keywords: Translation Terms, Key Terms

ABSTRACT

The goal of this thesis is to test a method of evaluating key translation terms using the Bisu language. The research questions to be answered by this thesis are: Can a multiple-choice test instrument be productive in evaluating a list of potential key translation terms? Does a multiple-choice test result in a better total set of key translation terms? Does such a test provide the translator(s) with more confidence in currently used terms?

The guiding hypothesis of this thesis is that a multiple-choice test instrument would be a systematic, objective and useful approach to evaluating previously selected key translation terms. This hypothesis is established in that the multiple-choice test instrument leads to a total set of key translation terms in which translators have increased confidence. Several currently used key translation terms appear to fail to adequately convey the meaning of the original to Bisu speakers. In some cases, newly created key translation terms increase comprehension. In others, the new terms provide no improvement.

The multiple-choice test instrument in this thesis proves to be productive in evaluating a list of potential key translation terms. A multiple-choice test results

in a better total set of key translation terms and the test provides the translator(s) with more confidence in currently used terms.

This thesis further advances research in techniques used to choose key translation terms by showing that an objective multiple-choice test instrument could be used to evaluate currently used key translation terms. It adapts and builds upon previous research in objective methods of testing translations, specifically, that of Stephen H. Doty. Additionally, this thesis contributes to the documentation of the traditional language and religion of the Bisu people.

ชื่อเรื่อง	การทดสอบวิธีประเมินคำสำคัญในการแปลโดยใช้ภาษาบีซ
ผู้จัดทำ	แครี่ แอน กัสท์ฟชั่น
หลักสูตร	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาภาษาศาสตร์) มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ประเทศไทย
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ ดร. โภมัส เทียน
วันที่อนุมัติผลงาน	4 มีนาคม 2553
จำนวนหน้า	88
คำสำคัญ	คำสำคัญในการแปล

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบวิธีประเมินคำสำคัญในการแปลโดยใช้ภาษาบีซ คำถามสำคัญในการวิจัยคือเครื่องมือทดสอบแบบหลายตัวเลือกเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิผล ในการประเมินรายการคำที่อาจเป็นคำสำคัญในการแปลหรือไม่แบบทดสอบแบบหลายตัวเลือก ทำให้ได้รายการคำสำคัญในการแปลทั้งชุดที่ดีขึ้นหรือไม่แบบทดสอบดังกล่าวทำให้ผู้แปลมี ความมั่นใจในคำที่ใช้อยู่มากขึ้นหรือไม่

สมมติฐานของงานวิจัยนี้ คือ เครื่องมือทดสอบแบบหลายตัวเลือกเป็นแนวทางที่เป็นระบบ เป็นรูปธรรม และมีประโยชน์ต่อการประเมินคำสำคัญในการแปลที่ใช้กันอยู่ โดยคาดว่าเครื่องมือทดสอบแบบหลายตัวเลือกจะทำให้ได้รายการคำสำคัญในการแปลทั้งชุดที่ ทำให้ผู้แปลมีความมั่นใจมากขึ้นคำสำคัญในการแปลหลายคำที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันไม่สามารถ ถ่ายทอดความหมายจากภาษาต้นทางให้ผู้พูดภาษาบีซเข้าใจได้อย่างเพียงพอ ในบางกรณี คำสำคัญในการแปลที่สร้างขึ้นมาใหม่ช่วยให้เข้าใจได้ดีขึ้น แต่ในบางกรณีไม่เป็นเช่นนั้น

งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าเครื่องมือทดสอบแบบหลายตัวเลือกเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิผลใน การประเมินรายการคำที่อาจเป็นคำสำคัญในการแปลแบบทดสอบหลายตัวเลือกทำให้ได้

รายการคำสำคัญในการแปลทั้งชุดที่ดีขึ้นและทำให้ผู้แปลมีความมั่นใจในการใช้คำที่ใช้อยู่มากขึ้นด้วย

งานวิจัยนี้เป็นการพัฒนาเทคนิคที่ใช้ในการเลือกคำสำคัญในการแปลโดยแสดงให้เห็นว่าสามารถนำเครื่องมือทดสอบแบบหลายตัวเลือกที่เป็นรูปธรรมมาประเมินคำสำคัญในการแปลที่ใช้กันอยู่โดยคัดแปลงและพัฒนาต่อจากงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีทดสอบการแปลที่เป็นรูปธรรมโดยเฉพาะจากงานของ Stephen H. Doty

นอกจากนี้งานวิจัยนี้ยังมีประโยชน์ในการจัดเก็บข้อมูลภาษาและความเชื่อถ้วนเดิมของชาวบ้านอีกด้วย